

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Οκτωβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5681

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 140/13-10-2025

Τροποποίηση του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Βιολογίας σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ», το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών με τίτλο «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες»), μετά την αποχώρηση των Τμημάτων Οδοντιατρικής και Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88.

2. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

3. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

4. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

5. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.

7. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

8. Την υπ' αρ. 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (Β' 392).

9. Την υπ' αρ. 889/17-07-2018 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε η επανίδρυση του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») (Β' 3802).

10. Την υπ' αρ. 1032/19-09-2018 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») (Β' 4579).

11. Την υπ' αρ. 472/11-09-2020 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία τροποποιήθηκε ο κανονισμός του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») (Β' 4192).

12. Την υπ' αρ. 1456/31-03-2023 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία τροποποιήθηκε ο κανονισμός του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») (Β' 2419).

13. Την υπ' αρ. 21/20-10-2023 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία τροποποιήθηκε ο κανονισμός του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») (Β' 6255).

14. Την υπ' αρ. 179/20-01-2025 απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία τροποποιήθηκε ο κανονισμός του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») (Β' 709).

15. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

16. Το απόσπασμα πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου του ΝΠΙΔ Ε.ΚΕ.Β.Ε 'ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΕΜΙΓΚ' (336η συνεδρίαση, 25-06-2025), το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Βιολογίας (14η Συνεδρίαση, 07-07-2025), το απόσπασμα πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» (773η συνεδρίαση, 22-05-2025), το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής (29-05-2025), το απόσπασμα πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (02-07-2025), την υπ' αρ. 1935/22-07-2025 απόφαση του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών και την υπ' αρ. 3093/22-07-2025 απόφαση του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ.

17. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences»-«Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες» (συνεδρίαση 30 Απριλίου 2025, αριθμός πρωτοκόλλου: 498-Δ/2025).

18. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. (2η συνεδρία 11-09-2025).

19. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. (1η συνεδρία 24-09-2025).

20. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

21. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Βιολογίας σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ», το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών με τίτλο «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες»), μετά την αποχώρηση του Τμήματος Οδοντιατρικής και Νοσηλευτικής του Ε.Κ.Π.Α., από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α., ως ακολούθως:

Άρθρο 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το Τμήμα Βιολογίας του Ε.Κ.Π.Α. σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, το Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ», το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών θα οργανώσει και θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα

μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες»), σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Άρθρο 2

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

2.1 Σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης σε επίπεδο Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ) - Master of Sciences (M.Sc.) στο επιστημονικό πεδίο των Νευροεπιστημών.

2.2 Το Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί:

- Στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Νευροεπιστήμες (M.Sc. in Neurosciences) μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

2.3 Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Βιολογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Ε.Κ.Π.Α. με αναφορά των ονομάτων όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και Σχολών των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Κέντρων στους χορηγούμενους τίτλους σπουδών.

2.4 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα αποκτήσουν γνώσεις Μοριακής και Κυτταρικής Νευροβιολογίας και εκπαίδευση στη νευροεπιστημονική έρευνα που θα τους επιτρέψουν να αναπτύξουν επιτυχή καριέρα σε ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα, στη Βιοτεχνολογία, τη Φαρμακευτική Βιομηχανία, την Εκπαίδευση και σε άλλους σχετικούς τομείς.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τριάντα (30) συνολικά.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΠΜΣ όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση, γίνονται δεκτοί χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. και τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης.

4.2 Κάθε Ιανουάριο, με απόφαση της Ε.Π.Σ., δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ και των

συνεργαζόμενων φορέων προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Δ.Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Ε.Π.Σ.

4.3 Η Ε.Π.Σ. ορίζει επιτροπή επιλογής εισακτέων, η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας [Επαρκής γνώση της αγγλικής γλώσσας τεκμηριώνεται με έναν από τους παρακάτω τρόπους: Τίτλος σπουδών από Εκπαιδευτικό Ίδρυμα αγγλόφωνης χώρας ή αγγλόφωνου Δ.Π.Μ.Σ. σπουδών, Πιστοποιητικό Proficiency in English, Πιστοποιητικό Toefl με βαθμολογία τουλάχιστον 500 μόρια (ή 300 με το νέο τρόπο αξιολόγησης), Πιστοποιητικό IELTS με βαθμό 6,5 και άνω, Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (επίπεδο B2)].

- Συστατικές επιστολές
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Ε.Π.Σ. ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα.

Η επιτροπή ελέγχει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του ν. 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται από την επιτροπή επιλογής εισακτέων. Στα κριτήρια συμπεριλαμβάνονται α) αξιολόγηση του Βιογραφικού (Βαθμός πτυχίου, βαθμός σε σχετικά μαθήματα, προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, πρακτική άσκηση/εκπαίδευση στα πλαίσια ERASMUS, ερευνητική εμπειρία, διπλωματική εργασία, δημοσιεύσεις, συστατικές επιστολές και γλωσσομάθεια, κ.λπ.), β) εξετάσεις σε βασικές γνώσεις βιολογίας κυττάρου, βιοχημείας, μοριακής βιολογίας, γενετικής και φυσιολογίας του νευρικού συστήματος, γ) συνέντευξης.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στην Ε.Π.Σ. η οποία στην συνέχεια, μέσω του Διευθυντή του Προγράμματος, καταθέτει σχετικό πρακτικό στην Γραμματεία του Τμήματος Βιολογίας.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Ε.Π.Σ.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Δ.Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από την Ε.Π.Σ.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από Ε.Π.Σ. Η παράταση δεν υπερβαίνει τον αριθμό εξαμήνων της κανονικής φοίτησης του Δ.Π.Μ.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς την Ε.Π.Σ., δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από την Ε.Π.Σ..

Άρθρο 6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Δ.Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Δ.Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως (2 έως 3 ώρες) και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν διαλέξεις, σεμινάρια, συζητήσεις κ.λπ.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η αγγλική.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο 3ο και 4ο εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με εξήντα (58) ECTS.

6.6 Στα μαθήματα περιλαμβάνονται και δύο πρακτικές ασκήσεις σε εργαστήρια των διδασκόντων προς απόκτηση της απαιτούμενης εργαστηριακής/ερευνητικής εμπειρίας, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Δ.Π.Μ.Σ.

Κάθε πρακτική άσκηση, μάθημα του Δ.Π.Μ.Σ. που περιλαμβάνει και διαλέξεις σε τεχνικές, μεθόδους και τεχνολογίες έρευνας, έχει διάρκεια δύο (2) μηνών, αντιστοιχεί σε δέκα (10) ECTS και είναι υποχρεωτική.

6.7 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 της παρούσας απόφασης.

6.8 Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Τα μαθήματα, οι διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, οι εργαστηριακές ασκήσεις και όλες οι άλλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες που απαιτούνται για την απονομή του μεταπτυχιακού τίτλου παρουσιάζονται στους Πίνακες 1, 2 και 3 παρακάτω:

Πίνακας 1

Μαθήματα 1ου Εξαμήνου	Courses of the 1st Semester	ECTS
Ανάπτυξη Νευρικού Συστήματος	Developmental Neuroscience	5
Αδρή και Μικροσκοπική Ανατομία του Νευρικού Συστήματος	Gross and microscopic anatomy of the nervous system	5
Κυτταρική και Μοριακή Νευροβιολογία	Cellular and Molecular Neuroscience	5
Νευροφυσιολογία	Neurophysiology	5
Άσκηση Ερευνητικής Εκπαίδευσης-Τεχνολογίες Έρευνας I	Research Training Exercise- Technical courses I	10
Σύνολο ECTS 1ου Εξαμήνου	Total ECTS of the 1st semester	30

Πίνακας 2

Μαθήματα 2ου εξαμήνου	Courses of the 2nd	ECTS
Νευροβιολογική Βάση Ασθενειών του Νευρικού Συστήματος	Neurobiological Basis of Diseases of the Nervous System	4
Νευροφαρμακολογία	Neuropharmacology	4
Νευροεπιστήμη της Συμπεριφοράς σε ζώα	Behavioral Neuroscience in animals	4
Νευροανοσολογία	Neuroimmunology	4
Υπολογιστικές Νευροεπιστήμες	Computational Neuroscience	4
Άσκηση Ερευνητικής Εκπαίδευσης-Τεχνολογίες Έρευνας II	Research Training Exercise- Technical courses II	10
Σύνολο ECTS 2ου Εξαμήνου	Total ECTS of the 2nd semester	30

Πίνακας 3

Μαθήματα 3ου και 4ου εξαμήνου	Courses of the 3rd & 4th Semester	ECTS
Ηθική και Νευροεπιστήμες	Ethics and Neurosciences	2

Εργαστηριακή Διπλωματική Εργασία	Research Thesis Project	58
Σύνολο ECTS 3ου και 4ου Εξαμήνου	Total ECTS of the 2nd semester	60

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να οργανώνονται συμπόσια, ημερίδες και διαδικτυακά συνέδρια.

6.9 Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Αδρή και Μικροσκοπική Ανατομία του Νευρικού Συστήματος

Ανασκόπηση του μαθήματος

Διεπιστημονική μελέτη του νευρικού συστήματος, υπό το πρίσμα ότι οι διαταραχές του νευρικού συστήματος μπορούν να εξηγηθούν μέσω των νευροανατομικών μηχανισμών. Αυτό το μάθημα καλύπτει τις γενικές αρχές της ανάπτυξης, συνδεσιμότητας, των νευροδιαβιβαστών και υποδοχέων τους, την κυκλοφορία του αίματος, τους κεντρικούς νευρωνικούς πυρήνες και τις νευρικές οδούς του κεντρικού νευρικού συστήματος

Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα αυτό συμπεριλαμβάνει τα κάτωθι:

- Κομβικά τοπογραφικά σημεία του εγκεφάλου
- Περιγραφή των βασικών ανατομικών στοιχείων και των λειτουργιών των συστημάτων του φλοιού του εγκεφάλου
- Βασικές αλληλοεξαρτήσεις μεταξύ κύριων δομών του εγκεφάλου
- Αναγνώριση των πυρήνων του εγκεφαλικού στελέχους
- Αναγνώριση των νευρικών οδών του εγκεφαλικού στελέχους
- Αναγνώριση των βασικών σωματοκινητικών συστημάτων
- Αναγνώριση των βασικών σωματοαισθητικών συστημάτων
- Αναγνώριση των κεντρικών αισθητικών συστημάτων (οπτικά, ακουστικά και προθαλαμικά μονοπάτια)
- Αναγνώριση και κατανόηση των εγκεφαλικών νεύρων
- Αναγνώριση και κατανόηση των υποπυρήνων του υποθαλάμου και του Αυτόνομου νευρικού συστήματος
- Αναγνώριση και κατανόηση του μεταιχμιακού συστήματος και του διεγέφαλου
- Αναγνώριση και κατανόηση των βασικών γαγγλίων
- Αναγνώριση και κατανόηση της κυκλοφορίας του αίματος στον εγκέφαλο, του συστήματος των κοιλιών και των μηνίγγων
- Κατανόηση των βασικών ιστοχημικών μεθόδων που επιτρέπουν την ανίχνευση των νευρώνων με βάση τους νευροδιαβιβαστές που εκφράζουν
- Κατανόηση της βασικής έννοιας του υβριδισμού *in situ* για την μελέτη της γονιδιακής έκφρασης σε χημικά αναγνωρισμένους νευρώνες που επιτρέπει την μοριακή εξερεύνηση του νευρικού συστήματος (υγιούς και ασθενούς)

Ανάπτυξη του Νευρικού συστήματος

Ανασκόπηση του μαθήματος

Το μάθημα αυτό έχει ως στόχους: α) να εισάγει τους συμμετέχοντες στα σημαντικά θέματα της αναπτυξιακής νευροβιολογίας, β) να εξοικειώσει τους φοιτητές με το ευρύ φάσμα των ερευνητικών προσεγγίσεων, εργαλείων

και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται σήμερα για να μελετηθεί η ανάπτυξη του νευρικού συστήματος των θηλαστικών, γ) να συζητηθεί το θέμα των νευρικών βλαστοκυττάρων κατά την ανάπτυξη και την ενήλικη ζωή και δ) να ενθαρρύνει τους φοιτητές να αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για την ουσιαστική εκτίμηση των πειραματικών στρατηγικών και των ερευνητικών άρθρων.

Πιο συγκεκριμένα, οι διαλέξεις του μαθήματος θα συμπεριλαμβάνουν τα κάτωθι:

- Νευρική επαγωγή
- Δημιουργία του νευρικού σωλήνα και δομή
- Νευρογένεση στον Εγκεφαλικό φλοιό και την Παρεγκεφαλίδα
- Ρυθμιστικοί μηχανισμοί της εξέλιξης και της εξόδου από τον κυτταρικό κύκλο
- Νευρική μετανάστευση και διαφοροποίηση
- Καθοδήγηση του άξονα και μόρια κυτταρικής προσκόλλησης
- Τροφικοί παράγοντες και προγραμματισμένος κυτταρικός θάνατος κατά την ανάπτυξη του Νευρικού συστήματος
- Συνάψεις: Δημιουργία, Λειτουργία και Πλαστικότητα
- Ανάπτυξη των νευρικών δικτύων
- Ανάπτυξη του Νευρο-ανοσολογικού συστήματος
- Γλοιογένεση, Μυελίνωση και Επανα-μυελίνωση
- Νευρικά Βλαστοκύτταρα στην Αναπτυξιακή και αναγεννητική νευροβιολογία

Κυτταρική και μοριακή νευροβιολογία

Ανασκόπηση του μαθήματος

Πρόκειται για ένα εισαγωγικό μάθημα στη μοριακή και κυτταρική νευροβιολογία. Θα συζητηθούν βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του νευρικού συστήματος με συχνές αναφορές σε παθολογίες του νευρικού συστήματος, αλλά και άλλες ασθένειες.

Πιο συγκεκριμένα το μάθημα αυτό θα συμπεριλαμβάνει στις διαλέξεις του τα κάτωθι:

- Κυτταρική Νευροβιολογία
- Δημιουργία συνάψεων και νευροπλαστικότητα
- Ενδοκυτταρική κυκλοφορία πρωτεϊνών και διεργασίες συσχετιζόμενες με τον κυτταροσκελετό
- Διασυνδέσεις για τη δημιουργία των νευρικών κυκλωμάτων για τη μεταβίβαση ηλεκτρικών σημάτων
- Ένωση μικρών μορίων στους υποδοχείς τους για την ρύθμιση ενδοκυτταρικών απαντήσεων
- Κύρια ενδοκυτταρικά σηματοδοτικά μονοπάτια
- Μοριακή βιολογία των αισθητικών συστημάτων
- Μεταβολισμός του εγκεφάλου

Ηλεκτροφυσιολογία

Ανασκόπηση του μαθήματος

Το μάθημα αυτό διάρκειας δύο εβδομάδων θα εστιάσει στην κυτταρική και μοριακή νευροεπιστήμη. Θα καλύψει τους μηχανισμούς που λειτουργούν για τη ρύθμιση της νευρωνικής ευερεθιστότητας, τη δονδριτική και συναπτική λειτουργία, την πλαστικότητα και τα νευρικά κυκλώματα. Πρόκειται για ένα εντατικό μάθημα κυτταρικής νευροφυσιολογίας. Ο κύριος στόχος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τις αρχές της δημιουργίας σήματος, τη ρύθμιση της μετάδοσης του σήματος τόσο σε επίπεδο κυττάρου, όσο σε επίπεδο κυκλώματος.

Πιο συγκεκριμένα το μάθημα θα καλύπτει τα κάτωθι:

- Ιοντικά κανάλια
- Δυναμικό μεμβράνης, Εξίσωση του Nernst, Εξίσωση του Goldman
- Ηλεκτροτονικό δυναμικό
- Παθητικές ιδιότητες της μεμβράνης
- Δυναμικό ενέργειας
- Κανάλια και ρεύματα Νατρίου, Καλίου και ασβεστίου
- Μηχανισμοί της προσυναπτικής απελευθέρωσης
- Συναπτική μετάδοση: Μετάδοση που βασίζεται σε μονοπάτια G-πρωτεϊνών
- Νευρομυϊκή σύναψη
- Συναπτική μετάδοση I: Γλουταματεργική διέγερση
- Συναπτική μετάδοση II: GABAεργική και Γλυκινεργική αναχαίτηση
- Συναπτική μετάδοση III: Συναπτική ολοκλήρωση
- Νευρικά κυκλώματα: μέθοδοι καταγραφής και ανάλυση

- Ρύθμιση των νευρικών κυκλωμάτων

Άσκηση Ερευνητικής Εκπαίδευσης-Τεχνολογίες Έρευνας I
Ανασκόπηση του μαθήματος

Τα μαθήματα αυτά αφορούν την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική-επιστημονική σκέψη αλλά και στην εκμάθηση βασικών τεχνολογιών έρευνας. Τα μαθήματα περιλαμβάνουν πρακτική εκπαίδευση στα ερευνητικά εργαστήρια διδασκόντων ή συνεργαζομένων με το πρόγραμμα καθηγητών ή ερευνητών αλλά και διαλέξεις σε τεχνολογίες έρευνας.

Τα μαθήματα περιλαμβάνουν διαλέξεις στα παρακάτω αντικείμενα:

1. Μοριακή βιολογία των - omics

2. Στοιχεία Βιοπληροφορικής (μεγάλες βάσεις δεδομένων)

3. Ανάπτυξη φαρμάκων

Μοριακή βιολογία των -omics

Το μάθημα θα καλύψει τις βασικές αρχές των τεχνολογιών NGS, την περιγραφή της ανάλυσης δεδομένων omics και τις συνακόλουθες θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο προσεγγίσης των προβλημάτων στις βιολογικές επιστήμες, τη φασματομετρία μάζας και τις εφαρμογές που περιλαμβάνουν διαφορική πρωτεομική, την ταυτοποίηση μετα-μεταφραστικών τροποποιήσεων και την ανάλυση συμπλόκων πρωτεϊνών καθώς και της μεταβολομικής. Περιγραφή της διεργασίας πειραματικής και υπολογιστικής ανάλυσης πολλαπλών σταδίων που πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά και να τυποποιηθεί για την ακριβή και ευρεία εφαρμογή της στην έρευνα για τη νευροφυσιολογία.

Περαιτέρω, θα περιγραφούν βιοχημικές, βιοφυσικές και βιολογικές δοκιμασίες, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διαλογή υψηλής απόδοσης χημικών και βιολογικών βιβλιοθηκών, έτσι ώστε να ανακαλυφθούν ρυθμιστές της συσσωμάτωσης πρωτεϊνών. Επιπλέον, θα καλυφθεί ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και τα αποτελέσματα των πρόσφατα αναπτυσσόμενων βιοτεχνολογικών πλατφορμών για την παραγωγή χημικών βιβλιοθηκών με εκτεταμένη διαφοροποίηση και για τον εντοπισμό χημικών ουσιών που αποτρέπουν την ελαττωματική αναδίπλωση παθογόνων πρωτεϊνών και την συσσωμάτωσή τους.

Στοιχεία Βιοπληροφορικής (μεγάλες βάσεις δεδομένων)

Ο στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις πειραματικές τεχνολογίες αλλά και αλγορίθμους βιοπληροφορικής και περιβάλλοντα προγραμματισμού που άπτονται σε διαφορετικά ερωτήματα και τύπους δεδομένων. Επιπροσθέτως, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ενσωμάτωση και τη λειτουργική ερμηνεία μοριακών μοντέλων που καθορίζουν τον φαινότυπο στο εκάστοτε βιολογικό ερώτημα, αλλά και την αξιόπιστη σύνδεση μοριακών και φαινοτυπικών δεικτών.

Πιο συγκεκριμένα, θα συζητηθούν με τους συμμετέχοντες τα κάτωθι:

- Τεχνολογίες αλληλούχισης τελευταίας γενιάς, υπό το πρίσμα της υπολογιστικής ανάλυσης (de-novo/Reference Genome-based Assembly, Filtering, Signal Estimation, Differential Expression, Statistical Selection, Variant Calling)

- Τεχνολογίες microarray και η επεξεργασία τους (διόρθωση του θορύβου, εκτίμηση σήματος, κανονικοποίηση, διήθηση και στατιστική επιλογή)

- Βιοπληροφορικές μέθοδοι για πολυστρωματικό και λειτουργικό χαρακτηρισμό των νουκλεοτιδίων και των αμινοξικών αλληλουχιών (πλαίσιο ανάγνωσης, πρόβλεψη λειτουργίας γονιδίων, τεστ ομολογίας)

- Μεταφραστική βιοπληροφορική ανάλυση δεδομένων, που επισημαίνουν τις βιολογικές μεθόδους που εμπλέκονται στο εκάστοτε βιολογικό ερώτημα

- Προτεραιότητα στόχου και διαγνωστική στρωμάτωση μέσω μεθοδολογιών για την προσθήκη μικρών μορίων «υπογραφών» στη διαγνωστική κατάταξη, φαρμακογενεμική ανάλυση και συνδυαστική θεραπεία

Νευροβιολογική βάση των ασθενειών του νευρικού συστήματος

Ανασκόπηση του μαθήματος

Το μάθημα καλύπτει τις γενικές αρχές που άπτονται σε πολλές διαταραχές του νευρικού συστήματος όπως και την περιγραφή, την παθολογία και την μοριακή βάση συγκεκριμένων ασθενειών. Οι γενικές αυτές αρχές περιλαμβάνουν:

- Λάθος αναδίπλωση και συσσωμάτωση πρωτεϊνών

- Αποικοδόμηση πρωτεϊνών

- Φλεγμονή

- Νευροτοξικά και νευροτροφικά μονοπάτια

Τα παραδείγματα των ασθενειών του νευρικού συστήματος που θα καλυφθούν συμπεριλαμβάνουν τα εξής:

- Νόσος Αλτσχάιμερ

- Νόσος Πάρκινσον

- Νόσος Κινητικών Νευρώνων

- Σχιζοφρένεια

- Κατάθλιψη

- Διαταραχές τριπλής επανάληψης

- Επιληψία

- Εθισμός

- Καρκίνοι του νευρικού συστήματος

- Τραυματισμός του εγκεφάλου και του νωτιαίου μυελού
Νευροφαρμακολογία

Ανασκόπηση του μαθήματος

Το μάθημα αυτό συμπεριλαμβάνει διαλέξεις στη σύνθεση και ανακάλυψη φαρμάκων καθώς και αρχές

των νευροψυχοφαρμακολογικών προκλινικών και κλινικών ερευνών. Οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν συγκεκριμένα νευροψυχοφαρμακολογικά θέματα, αλλά και να συγγράψουν ασκήσεις στον φαρμακολογικό πειραματικό σχεδιασμό και ανάλυση. Πρόκειται για μία διαδραστική προσέγγιση με την χρήση των roll-machines που θα χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία της βάσης της νευροψυχοφαρμακολογίας και θα συμπεριλαμβάνει τα κάτωθι:

- Αντιψυχωτικά
- Αντικαταθλιπτικά φάρμακα και σταθεροποιητές διάθεσης
- Αντιεπιληπτικά
- Γνωστικοί ενισχυτές
- Φάρμακα κατάχρησης
- Αντιπαρκισονικά φάρμακα και φάρμακα για την θεραπεία νευροεκφυλιστικών ασθενειών
- Προσδέματα νευροαπεικόνισης
- Νευροεπιστήμη της Συμπεριφοράς σε ζώα
- Ανασκόπηση του μαθήματος

Το μάθημα αυτό θα εξερευνήσει τα βασικά θέματα και τα σημαντικά ερωτήματα στον τομέα της συμπεριφοράς των ζώων συμπεριλαμβανομένων και των μοριακών και κυτταρικών μηχανισμών της. Τα θέματα θα συμπεριλαμβάνουν το γενετικό υπόβαθρο της συμπεριφοράς, την ανάπτυξη της συμπεριφοράς, τις μορφές μάθησης, τη λήψη αποφάσεων, την κοινωνική αλληλεπίδραση, τη σεξουαλική και γονική συμπεριφορά. Ο σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές με ζωικά μοντέλα που μιμούνται συναισθηματικές και γνωστικές λειτουργίες των ανθρώπων.

Πιο συγκεκριμένα το μάθημα θα συμπεριλαμβάνει τα κάτωθι:

- Προσοχή και εξοικείωση
- Μάθηση και μνήμη I: Aplysia- μοριακές έννοιες
- Μάθηση και μνήμη II: Θηλαστικά - Ιππόκαμπος
- Μάθηση και μνήμη III: LTP - κύτταρα τόπου
- Μάθηση και μνήμη IV: Νευρογένεση στον ενήλικα
- Μάθηση και μνήμη V: Drosophila
- Συναισθήματα και μεταιχμιακό σύστημα
- Σύστημα ανταμοιβής εγκεφάλου
- Προμετωπιαίος λοβός: Λήψη αποφάσεων, μνήμη εργασίας και παρακολούθηση της συμπεριφοράς
- Κοινωνική αλληλεπίδραση και επιθετικότητα σε μη θηλαστικά είδη
- Κοινωνική αλληλεπίδραση και επιθετικότητα σε θηλαστικά
- Μητρική και πατρική συμπεριφορά
- Επίδραση των εμπειριών στην αρχή της ζωής στο συναίσθημα και τις γνωστικές ικανότητες

Νευροανοσολογία

Ανασκόπηση του μαθήματος

Αυτό το μάθημα θα συνδυάζει βασική έρευνα και κλινική εμπειρία στο πεδίο της νευροανοσολογίας για τη μελέτη της εμπλοκής του έμφυτου και προσαρμοστικού ανοσοποιητικού συστήματος στο κεντρικό νευρικό σύστημα υπό φυσιολογικές και παθοφυσιολογικές καταστάσεις. Στις διαλέξεις καλύπτονται οι γενικές αρχές του περιφερικού ανοσοποιητικού συστήματος και του

ανοσοποιητικού συστήματος του κεντρικού νευρικού συστήματος, νευροανοσοποιητικές αλληλεπιδράσεις τόσο σε υγιείς αλλά και νοσηρές καταστάσεις, ζωικά μοντέλα για τη μελέτη αυτοάνοσων και νευροφλεγμονωδών ασθενειών του κεντρικού νευρικού συστήματος, ανθρώπινων νευροανοσοποιητικών διαταραχών και κλινικής εμπειρίας με τις πρόσφατες ανοσοθεραπείες για την θεραπεία τους.

Συγκεκριμένα, το μάθημα της νευροανοσολογίας συμπεριλαμβάνει τα κάτωθι:

- Βασικές αρχές του ανοσοποιητικού συστήματος
- Κυτταρική μετανάστευση στο κεντρικό νευρικό σύστημα και αντιγονοπαρουσίαση
- Ανοσοποιητικό του κεντρικού νευρικού συστήματος και λειτουργίες στη φυσιολογία και παθολογία
- Νευροεκφυλισμός και νευροεπιδιόρθωση
- Ζωικά μοντέλα ως μοντέλα για ανθρώπινες νευροφλεγμονώδεις ασθένειες
- Νευροανοσοποιητικές ασθένειες του ανθρώπου
- Ανοσοθεραπευτικές προσεγγίσεις για νευροεκφυλιστικές ασθένειες

Υπολογιστικές Νευροεπιστήμες

Ανασκόπηση του μαθήματος

Υπολογιστική νευροβιολογία είναι η τομή της νευροφυσιολογίας, νευροανατομίας, μαθηματικών μοντέλων και υπολογιστικής επιστήμης. Ο πρωταρχικός στόχος του είναι να περιγράψει πως ο εγκέφαλος «υπολογίζει», απλοποιώντας τη νευρωνική βιολογία σε μαθηματικές εξισώσεις. Όπως οι περισσότεροι τομείς της επιστήμης, συμπεριλαμβάνει στοιχεία από τη φιλοσοφία και την τέχνη. Έμφαση θα δοθεί στις μαθηματικές περιγραφές και τις υπολογιστικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη και την κατανόηση των νευρώνων και των δικτύων τους. Εβδομαδιαίες εργασίες θα επιτρέψουν στους φοιτητές να μάθουν μέσω άμεσης εμπειρίας.

Αυτό το μάθημα θα δώσει ένα ψήγμα από αυτό τον συναρπαστικό τομέα με στόχο να κινητοποιήσουν τους νεαρούς εγκεφάλους καλύπτοντας τα παρακάτω:

- Μαθηματικά μοντέλα στη νευροφυσιολογία
- Θεωρία του μεμβρανικού δυναμικού
- Ηλεκτρικά ανάλογα της κυτταρικής μεμβράνης - Το μοντέλο Lapique
- Θεωρία του δυναμικού δράσης
- Θεωρία καλωδίων, μοντέλο πολύ-διαμερισματικού νευρώνα

- Μοντέλα συναπτικής μετάδοσης (AMPA, NMDA, GABAA, GABAB)

- Μοντέλα συναπτικής πλαστικότητας (LTP/LTD, STDP, Hebbian κ.τ.λ.)

- Μοντέλα νευρικών δικτύων

- Υπολογιστικά εργαλεία (NEURON και MATLAB)

Άσκηση Ερευνητικής Εκπαίδευσης-Τεχνολογίες Έρευνας II

Ανασκόπηση του μαθήματος

Τα μαθήματα αυτά αφορούν την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική-επιστημονική σκέψη αλλά και στην εκμάθηση βασικών τεχνολογιών έρευνας. Τα μαθήματα περιλαμβάνουν πρακτική εκπαίδευση στα

ερευνητικά εργαστήρια διδασκόντων ή συνεργαζομένων με το πρόγραμμα καθηγητών ή ερευνητών αλλά και διαλέξεις σε τεχνολογίες έρευνας.

Τα μαθήματα περιλαμβάνουν διαλέξεις στα παρακάτω αντικείμενα:

1. Μικροσκοπία και νευροαπεικόνιση
2. Πειραματικά ζωικά μοντέλα στις νευροεπιστήμες

Μικροσκοπία και νευροαπεικόνιση

Διδασκαλία και πρακτική εκπαίδευση σε ένα ευρύ φάσμα απεικονιστικών εργαλείων και τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται σήμερα για τη μελέτη της μορφολογίας της λειτουργίας και δυσλειτουργίας του νευρικού συστήματος, τόσο σε ζωικά μοντέλα, όσο και σε ανθρώπους. Αυτό το μάθημα καλύπτει τις βασικές αρχές της μικροσκοπίας (οπτική και ηλεκτρονική), πυρηνική απεικόνιση και απεικόνιση μαγνητικού συντονισμού, επεξεργασία και ανάλυση εικόνας καθώς και προχωρημένες νευροφυσιολογικές και λειτουργικές προσεγγίσεις νευροαπεικόνισης που συνδέουν την ανάλυση μέσω μικροσκοπίας με την συμπεριφορά.

Πιο συγκεκριμένα, οι διαλέξεις θα συμπεριλαμβάνουν τα κάτωθι θέματα:

- Εισαγωγή στις τεχνικές απεικόνισης της λειτουργίας του ανθρώπινου εγκεφάλου
- Ανατομική νευροαπεικόνιση
- Ζωντανή απεικόνιση της δυναμικής των κυττάρων
- Μεταφορά ενέργειας συντονισμού (FLIM-FRET)
- Ανάκτηση φθορισμού μετά από φωτοευαισθητοποίηση (FRAP, in vivo FRAP)
- Μηχανοαισθητήρες
- Συνεστιακή πολυφωτονική μικροσκοπία
- Απεικόνιση νευρικού συστήματος ζωντανών πειραματοζώων (Intravital imaging)
- Απεικόνιση ασβεστίου
- Οπτογενετική
- Νευροφυσιολογία: ηλεκτροεγκεφαλογράφημα και μαγνητοεγκεφαλογράφημα (EEG/MEG)
- Απεικόνιση PET/SPECT
- Λειτουργική μαγνητική απεικόνιση (fMRI)
- Ηλεκτρονική μικροσκοπία
- Επεξεργασία εικόνας (ImageJ, Imaris, Icy)
- Ανάλυση δεδομένων εικόνας (MatLab)
- Λειτουργική απεικόνιση, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων (SPM)
- Επεξεργασία δεδομένων από νευροφυσιολογικά πειράματα (EEGLAB)

Πειραματικά ζωικά μοντέλα στις νευροεπιστήμες

Πρόκειται για μία διεπιστημονική προσέγγιση της λειτουργικής νευροβιολογίας και των εργαλείων της συμπεριλαμβανομένων των διαγονιδιακών ζώων, στις παρεμβολές RNA και της χρησιμότητας και συμβολής των μοντέλων που χρησιμοποιούνται στην έρευνα. Κάθε μοντέλο θα εξετάζεται στους παρακάτω άξονες

- Χρησιμότητα του μοντέλου και συνεισφορά
- Χειρισμοί για τη δημιουργία διαγονιδιακών ζώων
- Μοντέλα Νευροχημείας
- Μοντέλα γνωστικών και νευροεκφυλιστικών διαταραχών

Πιο συγκεκριμένα, οι διαλέξεις θα συμπεριλαμβάνουν τα κάτωθι:

Μοντέλα καλλιέργειας νευρώνων: Πλεονεκτήματα, χρησιμότητα, επιμολύνσεις, μοντέλα και παραδείγματα νευροχημείας, και συστήματα καλλιέργειας.

- *C. elegans*: Πλεονεκτήματα για την νευρολογική έρευνα, διαγονιδιακά, RNAi, σηματοδότηση, γήρανση, μοντέλα ασθενειών

- *Drosophila*: Πλεονεκτήματα στην νευρολογική έρευνα, διαγονιδιακά, εργαλεία νευρογενετικής, αισθητικά και γνωστικά μοντέλα, μοντέλα νευροεκφυλιστικών και γνωστικών ασθενειών, φαρμακογενετική

- Ποντίκια: Πλεονεκτήματα στην νευρολογική έρευνα, διαγονιδιακά, γνωστικά μοντέλα και μεθοδολογία, νευροφαρμακολογία, νευροεκφυλιστικά μοντέλα και εφαρμογές, μοντέλα αρουραίων, γνωστικά και νευροφαρμακολογικά μοντέλα.

Ηθική και Νευροεπιστήμες

Ανασκόπηση Μαθήματος

Οι πρόσφατες εξελίξεις στη νευροεπιστήμη έχουν βελτιώσει σημαντικά την κατανόησή μας για τη λειτουργία του εγκεφάλου. Ωστόσο, η μελέτη των μυστηρίων του εγκεφάλου συχνά διασταυρώνεται με ηθικά ζητήματα και ζητήματα δημόσιας πολιτικής. Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο την παρουσίαση και συζήτηση φιλοσοφικών, κοινωνικών και επιστημονικών προσεγγίσεων σε σημαντικά βιοηθικά θέματα που σχετίζονται με την έρευνα στις νευροεπιστήμες. Θα καλυφθούν διάφορα θέματα, όπως η ηθική και οργανοειδή εγκεφάλου, ηθικά ζητήματα στην νευροεπιστημονική έρευνα με ζώα, οι επιδράσεις φαρμακολογικών και χειρουργικών παρεμβάσεων στον εγκεφαλο, ζητήματα συναίνεσης για συμμετοχή σε νευροεπιστημονικές έρευνες, θεραπεία έναντι ενίσχυσης λειτουργίας εγκεφάλου, απεικόνιση εγκεφάλου και ψυχική ιδιωτικότητα, νευροβιολογία της λήψης αποφάσεων, συνείδηση, προσωπική ταυτότητα, διαχείριση τέλους ζωής και θάνατος.

Συγκεκριμένα το μάθημα Ηθική και Νευροεπιστήμες περιλαμβάνει:

Η αρχή της ζωής και ο εγκεφαλος - Ηθικό καθεστώς του εμβρύου και η πορεία προς την προσωπικότητα

Ηθική και οργανοειδή εγκεφάλου

Ηθική και νευροεπιστημονική έρευνα που χρησιμοποιεί ζώα

Ηθική και νευροεπιστημονική έρευνα που χρησιμοποιεί ανθρώπους

Ηθική και φάρμακα που τροποποιούν τον εγκεφαλο

Ενημερωμένη συναίνεση στην νευροεπιστημονική έρευνα και τις εφαρμογές της

Νευροεπιστήμη και δίκαιο

Προσωπικότητα, προσωπική ταυτότητα και ο κοινωνικός εγκεφαλος

Ηθική, απεικόνιση εγκεφάλου και ψυχική ιδιωτικότητα

Συνείδηση, ασυνείδησία και θάνατος

Ηθική και νευροτεχνολογία: εμφυτεύματα, διεπαφές εγκεφάλου-μηχανής και μηχανική του εγκεφάλου

Ταινία - Παρουσίαση ταινίας σχετικής με ηθική και νευροεπιστήμη, ακολουθούμενη από συζήτηση.

Διπλωματική Εργασία

Ανασκόπηση μαθήματος

Αυτό είναι ένα μάθημα διάρκειας 11 μηνών και αφορά την εκπόνηση έρευνας σε ένα θέμα νευροεπιστημών.

Η έρευνα θα πραγματοποιείται στα ερευνητικά εργαστήρια διδασκόντων ή συνεργαζομένων με το πρόγραμμα καθηγητών ή ερευνητών.

Παράλληλα οι φοιτητές θα παρακολουθούν επτά δίωρα μαθήματα στατιστικής που θα περιλαμβάνουν:

- Εισαγωγή στην ανάλυση του τεστ υποθέσεως (hypothesis test)
  - Διαδικασία τυχαιοποίησης δεδομένων
  - Συχνές κατανομές και ανάλυση του θεωρήματος κεντρικού ορίου
  - Παραμετρικά και μη παραμετρικά τεστ
  - Προβλήματα πολλαπλών συγκρίσεων (ψευδώς θετικά αποτελέσματα)
  - Γραμμικά, λογιστικά και Cox μοντέλα
- Μαθήματα από άλλα Δ.Π.Μ.Σ.

Οι φοιτητές κατά την διάρκεια του 2ου εξαμήνου μπορούν να επιλέξουν έως δύο (2) συναφή μαθήματα από άλλο Π.Μ.Σ. του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλων Α.Ε.Ι.. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι οκτώ (8).

Άρθρο 7

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.1 Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Δ.Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Ε.Κ.Π.Α..

Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση στα θεωρητικά μαθήματα γίνεται σε ποσοστό περίπου 25%, το υπόλοιπο περίπου 75% πραγματοποιείται διαζώσης.

Για την πραγματοποίηση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας υπάρχει στο Τμήμα Βιολογίας πλήρως εξοπλισμένη αίθουσα διδασκαλίας συνολικής χωρητικότητας 80 ατόμων. Οι φοιτητές μπορούν να παρακολουθούν τις διαλέξεις που πραγματοποιούνται εξ αποστάσεως προσερχόμενοι στην συγκεκριμένη αίθουσα. Αν έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό μπορούν να παρακολουθούν τις διαλέξεις από το σπίτι τους.

Για την εξ αποστάσεως διδασκαλία χρησιμοποιούνται διαδικτυακές πλατφόρμες με τις οποίες έχει σύμβαση το Ε.Κ.Π.Α. ή τα συνεργαζόμενα Ερευνητικά Κέντρα.

Οι φοιτητές δεν αξιολογούνται με ψηφιακά μέσα αλλά με γραπτές εξετάσεις. Μπορούν όμως να πραγματοποιούν τις παρουσιάσεις των εργασιών τους ή τις διπλωματικές τους εργασίες χρησιμοποιώντας διαδικτυακές πλατφόρμες με τις οποίες έχει σύμβαση το Ε.Κ.Π.Α. ή τα συνεργαζόμενα Ερευνητικά Κέντρα.

7.2 Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Δ.Π.Μ.Σ.

Το Ε.Κ.Π.Α. τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαιρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργασιών κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τριας ξεπερνά το 20% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από την Ε.Π.Σ., η οποία γνωστοποιεί την απόφασή της στην Γραμματεία του Τμήματος Βιολογίας.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε μαθήματος με γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών ή/και να ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τους συντονιστές του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται

από τους συντονιστές του μαθήματος και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και του Τμήματος μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από τους συντονιστές του μαθήματος, ο/η Διευθυντής/ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά την Ε.Π.Σ..

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση των συντονιστών κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ. και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.8 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.9 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.10 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβασμό βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφλωγήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

8.12 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Ε.Π.Σ. συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.14 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μά-

θημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k = βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

ΑΡΘΡΟ 9

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε δύο μαθήματα σε κάθε εξάμηνο και συνολικά τέσσερα μαθήματα.

9.2 Η Μ.Δ.Ε. είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

9.3 Η Ε.Π.Σ. συντάσσει κατάλογο θεμάτων για εκπόνηση διπλωματικής εργασίας που περιλαμβάνει το όνομα του επιβλέποντα. Ο/η υποψήφιος/α καταθέτει αίτηση στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας που επιθυμεί να εκπονήσει. Αν περισσότεροι από ένας φοιτητής/ρια αιτηθούν το ίδιο θέμα, ο επιβλέπων επιλέγει μεταξύ τους ποιον/α θα δεχθεί στο εργαστήριό του. Στη συνέχεια η Ε.Π.Σ. συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για κάθε φοιτητή/ρια, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η αγγλική.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να αλλάξει κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς την Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Δ.Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των συνεργαζόμενων ή άλλων Τμημάτων, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α..

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία <https://access.uoa.gr>.

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του Ε.Κ.Π.Α. παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Δ.Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Ε.Π.Σ. δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,

- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση,

- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση,

- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,

- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς την Ε.Π.Σ. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

10.8 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να κάνουν πρακτική άσκηση συμμετέχοντας σε εργαστήρια (workshops) και χειμερινά εαρινά ή θερινά προγράμματα σπουδών (Winter, Spring or Summer Schools) που οργανώνονται από την Federation of European Neuroscience Societies (FENS), το Network of European Neuroscience Schools (NENs), το CIVIS, ή άλλους επιστημονικούς φορείς. Η πρακτική άσκηση λαμβάνει τον αριθμό ECTS που έχει καθορίσει ο οργανισμός που οργανώνει αυτές τις δραστηριότητες. Τα ECTS αυτά δεν προσμετρώνται στα ECTS του κανονικού προγράμματος σπουδών. Πρακτική Άσκηση μπορεί να γίνει και μέσω των προγραμμάτων ανταλλαγής π.χ. Erasmus +, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10.9 Οι φοιτητές κατά την διάρκεια του 2ου εξαμήνου μπορούν να επιλέξουν έως δύο (2) συναφή μαθήματα από άλλο Π.Μ.Σ. του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλων Α.Ε.Ι.. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι οκτώ (8).

10.10 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Δ.Π.Μ.Σ. του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.11 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.12 Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί το Δ.Π.Μ.Σ. ορίζεται από την Ε.Π.Σ. ένας διδάσκων του Προγράμματος που ανήκει σε έναν από τους συνεργαζόμενους φορείς (καθηγητής οποιασδήποτε βαθμίδας, λέκτορας ή ερευνητής οποιασδήποτε βαθμίδας) ως Σύμβουλος Καθηγητής. Ο Σύμβουλος καθηγητής έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

10.13 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 19).

10.14 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.15 Για τη συμμετοχή τους στο Δ.Π.Μ.Σ. «Athens International Master's Programme in Neurosciences» («Διεθνές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες») οι Ευρωπαίοι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων (1000) ευρώ ανά εξάμηνο. Οι αλλοδαποί φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων (1500) ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Άρθρο 11

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Δ.Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Δ.Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριων των Δ.Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Δ.Π.Μ.Σ..

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την Επιτροπή Απαλλαγής από τα Δίδακτρα και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης η οποία εγκρίνεται από την Ε.Π.Σ. και ενημερώνεται η Γραμματεία του Τμήματος Βιολογίας.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και

ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριων να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3 της παρούσας απόφασης, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Δ.Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 12

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και βραβεία.

12.1 Οι υποτροφίες αυτές διακρίνονται σε:

α) υποτροφίες αριστείας σε Έλληνες/ίδες φοιτητές/τριες. Χορηγούνται με τη μορφή απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης ενός εξαμήνου σε περίπτωση που στο Δ.Π.Μ.Σ. φοιτούν τουλάχιστον 20 φοιτητές και λιγότερο από το 30% των φοιτητών απαλλάσσεται από τα δίδακτρα με βάση οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Χορηγείται τουλάχιστον μία υποτροφία, με την μορφή απαλλαγής από τα δίδακτρα του Β' εξαμήνου, σε Έλληνα/ίδα φοιτητή/ρια που εξετάστηκε επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Α' εξαμήνου και πέτυχε μέσο όρο βαθμολογίας μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ και αυτός ο μέσος όρος είναι ο μεγαλύτερος της τάξης.

Χορηγείται τουλάχιστον μία υποτροφία με την μορφή απαλλαγής από τα δίδακτρα του Γ' και Δ' εξαμήνου, σε Έλληνα/ίδα φοιτητή/ρια που εξετάστηκε επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Β' εξαμήνου και πέτυχε μέσο όρο βαθμολογίας μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ και αυτός ο μέσος όρος είναι ο μεγαλύτερος της τάξης.

β) υποτροφίες αριστείας σε αλλοδαπούς/ές φοιτητές/τριες. Χορηγούνται με τη μορφή απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης ενός εξαμήνου σε περίπτωση που στο Δ.Π.Μ.Σ. φοιτούν τουλάχιστον 20 φοιτητές.

Χορηγείται τουλάχιστον μία υποτροφία, με την μορφή απαλλαγής από τα δίδακτρα του πρώτου εξαμήνου, σε έναν/μία αλλοδαπό/ή φοιτητή/ρια εφόσον ο βαθμός του πρώτου πτυχίου του είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 8.

Χορηγείται τουλάχιστον μία υποτροφία, με την μορφή απαλλαγής από τα δίδακτρα του Β' εξαμήνου, σε αλλοδαπό/ή φοιτητή/ρια που εξετάστηκε επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Α' εξαμήνου και πέτυχε μέσο όρο βαθμολογίας μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ και αυτός ο μέσος όρος είναι ο μεγαλύτερος της τάξης.

Χορηγείται τουλάχιστον μία υποτροφία με την μορφή απαλλαγής από τα δίδακτρα του Γ' και Δ' εξαμήνου, σε αλλοδαπό/ή φοιτητή/ρια που εξετάστηκε επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του Β' εξαμήνου και πέτυχε μέσο όρο βαθμολογίας μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ και αυτός ο μέσος όρος είναι ο μεγαλύτερος της τάξης.

Ο/Η δικαιούχος μπορεί να αλλάζει από εξάμηνο σε εξάμηνο.

Προϋποθέσεις

Οι υποψήφιοι/ιες δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε να λαμβάνουν υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Οι Έλληνες/ίδες υποψήφιοι/ιες πρέπει να καταθέσουν στην Γραμματεία του Μεταπτυχιακού υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gov.gr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα». Οι αλλοδαποί/ές φοιτητές/ριες πρέπει να καταθέσουν μια απλή υπογεγραμμένη υπεύθυνη δήλωση στα Αγγλικά.

Κριτήρια

- βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ)
- επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών
- ατομικό και οικογενειακό εισόδημα

Αν υπάρχει ισοβαθμία θα εξετάζεται το ατομικό και οικογενειακό εισόδημα. Σε περίπτωση ισοβαθμίας και σύμπτωσης εισοδήματος, γίνεται κλήρωση. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποποιηθεί την υποτροφία, παρέχεται στον/στην επόμενο/η στη σειρά κατάταξης.

Διαδικασία

Οι φοιτητές/τριες μετά την πρόσκληση υποβάλλουν στη Γραμματεία της Σχολής/του Τμήματος Βιολογίας αίτηση συνοδευόμενη υποχρεωτικά από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

- 1) αναλυτική βαθμολογία
- 2) υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη μέσω της πλατφόρμας gov.gr, με το εξής κείμενο: «Δεν κατέχω έμμισθη θέση στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ούτε λαμβάνω υποτροφία από οποιοδήποτε άλλο φορέα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα»
- 3) πρόσφατο εκκαθαριστικό εφορίας (ατομικό και οικογενειακό)

Η Σ.Ε. του Δ.Π.Μ.Σ. εξετάζει τις υποψηφιότητες, αποφασίζει την χορήγηση των υποτροφιών και ενημερώνει την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

12.2 Βραβεία Αριστείας. Το Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου αλλά και μετά την έγκαιρη ολοκλήρωση του προγράμματος. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. και τον/την Πρόεδρο του Τμήματος.

Προϋποθέσεις

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α' και Β' εξαμήνου μεγαλύτερος/ίσος του οκτώ.

2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α' εξάμηνο) και Ιουνίου (Β' εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η Ε.Π.Σ. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της

σειράς, και εφ' όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και προβαίνει στην απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση,

BM_k = βαθμός του μαθήματος κ,

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ,

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

Άρθρο 13**ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.**

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια των συνεργαζόμενων Τμημάτων και φορέων.

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία της του Τμήματος Βιολογίας.

13.3 Η χρηματοδότηση του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και

στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ.

13.5 Η διαχείριση των πόρων των Δ.Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

13.6 Οι πόροι των Δ.Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Δ.Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ

Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Δ.Π.Μ.Σ.

14.1 Το διδακτικό έργο του Δ.Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Ε.Π.Σ. στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Δ.Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

14.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύναται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Δ.Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Ε.Π.Σ., καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύναται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.3 Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών δύναται να αιτηθεί στις Συνελεύσεις των συνεργαζόμενων Τμημάτων την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στο Δ.Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορές τους, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Δ.Π.Μ.Σ.

14.5 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Ε.Π.Σ..

Οι αποφάσεις της Ε.Π.Σ. για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,

β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.6 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Ε.Π.Σ. η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.7 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύναται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Δ.Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 15

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Ε.Π.Σ. διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Δ.Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Νευροεπιστήμες».

Άρθρο 16

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως ανα-

γκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/τριας του Δ.Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρύτανη.

16.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

16.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Δ.Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του Τμήματος Βιολογίας εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Διευθυντή/τρια του ΔΠΜΣ και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

Άρθρο 17

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Δ.Π.Μ.Σ.

17.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Δ.Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Δ.Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Δ.Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

17.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Δ.Π.Μ.Σ. και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και η επιτροπή εσωτερικής αξιολόγησης που συγκροτεί η Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ. για αυτό το σκοπό.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ και σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια που έχει συντάξει η Ε.Π.Σ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των Δ.Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Δ.Π.Μ.Σ.,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του Δ.Π.Μ.Σ..

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αξιοποιούνται για να βελτιωθεί το περιεχόμενο των μαθημάτων και να περιοριστούν οι αλληλοεπικαλύψεις, να γίνουν αλλαγές στο διδακτικό προσωπικό ώστε να επιτυγχάνεται το μέγιστο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα. Η αξιολόγηση του Δ.Π.Μ.Σ. αποβλέπει στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων κοινοποιούνται στους ίδιους και τα αποτελέσματα αξιολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται στους συντονιστές των μαθημάτων.

Άρθρο 18

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2034-2035 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 19

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με απόφαση και τον κανονισμό που ίσχυαν κατά το έτος εισαγωγής τους στο πρόγραμμα.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. ή στην παρούσα απόφαση, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Δ.Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
  - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
  - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
  - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 5 6 8 1 2 7 1 0 2 5 0 0 1 6 *